

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, פל. 03-243386. תאריך: 136. מען מברקים: "עולמפרם". העורך הראשי: אורי אבנרי. העורך: אלי תבור. עורך מושה: יוסי ינאי. עורך-בכיר: יוסי שני. עורכת-בית: ענת ישי ראוי. צלמי-מערכת: ציון צפריר וגינה רוין. ראש המינהלה: אברהם סטון. מחלקת המודעות: רפי זכרוני. המו"ד: העולם הזה בע"מ. מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב בן אביגדור. הפצה: "גר" בע"מ. גזופת: צינקהורפה "כספי" בע"מ.

קרא קרי

נמצא גם השם לעיתון היומי החדש. כיוון שלא ניתן היה לקבל בן לילה רישיון לעיתון יומי חדש, תהליך ביורוקרטי הנמשך שבועות וחודשים, שימש רישיון העולם הזה ככיסוי ליומן החדש, שהגיליונות הראשונים שלו בימי המילחמה הורשו פיעו במתכונת של דף אחד בלבד. הם הוצגו כדף יומי מתוך גיליון העולם הזה. זה היה גם שמו המלא של היומן: העולם הזה - דף יומי. תוך זמן קצר הוא זכה בהכרה כללית בחזית ובעורף בי שם דף.

שני עמודים
ל"דף"

סיפורו של "דף" הוא פרק מרחק בתולדות העיתונות העברית. מה שגראה כנפל, שגורלו נגזר עליו למות מייד עם היוולדו, האריך ימים והחזיר

ומכותרות העיתונים בתדירות הולכת וגדלה. כבר אירע פעם שהעם האמריקאי קץ במילחמה בגלל הטלוויזיה - במילחמת ויאט-נאם, אז כפה על מנהיגיו נסיגה מוחלטת ממנה ללא כל תנאי. זה עלול לקרות גם לישראל, אם תמשך באותה מדיניות ובאותם מעשים המציגים אותה יום-יום בצבעים שליליים בעיני דעת-הקהל האמריקאי.

ומי שלא מאמין, שיצטרף לטיול המי אורגן הקרוב לארצות-הברית.

עיתון
לשעת חירום

במשך שנים-עשרה שנה מתפרסם בעיתון זה מדור המשתרע על פני עמוד אחד אבל מתיימר להיות דף. ליתר דיוק דף תשקיף.

טבעי שבעיני ותיקי הקוראים, הזוכרים את לידתו של המדור בעיצובו הנוכחי, והיודעים את מקור השם, אין מורדות זו מעוררת תמיהה. פחות מובן מדוע לא טרחה קוראים חדשים, שהצטרפו למעגל הנרחב של קוראי העולם הזה בעשור האחרון, לתהות על מה שגראה במבט ראשון כטעות הגדרתית. אלה ודאי סברו, שיש בשם המדור מין התחכמות נסתרת, משהו בנוסח המדור לא לגברים, שנבחרים הם הקוראים המושבעים ביותר שלו. או אולי זו אינה אלא רמיזה עקיפה, כמו זו הטמנה בשם המדור רחל המרחלת. ההסבר הפעם הוא פשוט יותר.

מדור בשם תשקיף היה קיים בעולם הזה מאז אמצע שנות החמישים. תחילה נקרא תצפית, והשתרע על פני מחצית המדור וכלל תחזיות פוליטיות, כלכליות ותברתיות קצרות, שבחלקן היו מידע בלי-עדי של העולם הזה ובחלקן האחר פרי שנות של עורכי המדור.

רק אחרי מילחמת ששת-הימים, באוגוסט 1967, עוצב המדור במתכונתו העכשווית. אז גם זכה בשמו החדש - דף תשקיף.

ביוני 1967, כאשר היה ברור כי המילחמה היא בלתי-נמנעת, ביקשו עורכי העולם הזה ליצור מגע הדוק ורצוף יותר הן עם הלוחמים שכבר היו מגויסים בעמדות ההתנהגות שלהם והן עם העורף האזרחי. אז נולד הרעיון: מדוע לא להפוך את העולם הזה לעיתון יומי, לתקופת החירום? התשובה לרעיון זה נראתה מובנת מאליה. זהו אבסורד. עיתון יומי אינו נולד מיום אחד למישהו. דרושה לו תקופת

ההורעה עת הופעת "דף" לידה במילחמה

זיק מעמד כשלושה חודשים. הוא לא הופיע כתחליף לעולם הזה אלא במקביל לו. הוא גדל והתרחב והגיע עד לשמונה עמדות, כשהוא מחולל מהפכה בכל התפסות המקובלות של העיתונות בארץ. דף נאלץ להפסיק את הופעתו כתוצאה מהעדר משאבים כספיים, שיבטיחו לו אמצעי נשימה, ומחסרונה של מערכת הפצה עצמאית ובלתי-תלויה, שתהיה מסוגלת לעמוד בפני איומים ולהצים.

כשבק היומן חיים, לא רצינו לקברו כליל. השתעשענו בתיקוה, שאולי יעלה בי ידנו יום אחד להחזירו לחיים. רצינו גם לשלב את סגנון ניסוח הידיעות התמציתיות של דף בסיגנון השונה של השבועון, ולי הכליט את הידיעות הבלעדיות המתפרסמות בו.

כך נולד שמו של המדור - דף תשקיף. שילוב של מדור התחזית והפרשנות, שכבר היה קיים בעולם הזה, עם ידיעות בלי-עדות בנוסח דף.

כמו היומן, שנשא שם זה בימי מילחמת ששת-הימים, כך גם המדור הנושא שם זה מאז, הפך מושג בפני עצמו. טבע הלשון "זה הופיע בדף" מקובלת בחוגים רבים, מבלי שיהיה צורך להסביר ולפרש לאיזה דף הכוונה.

עתה, כשדף מתקרב למיצונו, הוא מממש את שמו. כפי שוודאי כבר הבחנת, הופך העמוד לדף. כל אחד מעמודי דף תשקיף נערך בידי אישי-מערכת אחר, כשהחלוקה בין העמודים אינה על פי חשיבות הידיעות, או התחומים שאליהם הן מתייחסות, אלא על פי מקורות המידע המזינים כל אחד מהעמודים.

משום כך, לא בלתי-נמנע שלעתים תמצא אפילו מעין סתירה בהערכות של אותם מאורעות, שבני העמודים של אותו דף עצמו, כשמדובר בתחזית של העתיד להתייחס, או בפרשנות של מה שכבר התרחש. מנגנון ידיעות מסוג זה, שיש בו להאיר עובדות מזוויות-ראיה שונות, עשוי להיות חיובי.

בתנאי, כמוכך, שעל העובדות עצמן לא תהיה מחלוקת.

אורי אבנרי

This child is a victim of a PLO ground attack.

This child is a victim of an Israeli retaliatory raid.

QUESTION: Which of these killings is justifiable?

CHECK ONE: A. B. A&B. none of the above.

"איזו מהריגות אלה ניתנת להצדקה?"
שחיקה מתמדת בתמיכה

הריון ממושכת. לשם הוצאת עיתון יומי דרושים משאבים טכניים, אנושיים וכספיים אחרים לגמרי מכפי שדרושים להוצאת שבועון. הרעיון נראה אבסורדי עוד יותר דווקא בתקופת חירום, כשכל כוח העבודה מגויס והמשק כימעט משותק. למרות זאת הוחלט לנסות. תוך יומיים הורכבה מערכת. נמצא דפוס ונבנתה מערכת-הפצה. ביומיים אלה

מעז לפרסמן עוד לפני חודשים ספורים, מחשש פן יואשם באנטי-שמיות. מאחר שכל המתרחש בישראל וזכה בכלי-התיקשות האמריקאים בהבלטה יותר מהמתרחש בכל מדינה אחרת בתבל, להוציא את ארצות-הברית עצמה, מאבי-דים הדברים לעיתים את הפרופורציה.

כך, למשל, זכתה ההחלטה על הדחת ארגון צוקרמן מתפקידו כמנכ"ל הטלוויזיה הישראלית להדגשה בכל רשתות הטלוויזיה ורשת אנט"ב, למשל, הקדישה לה שלוש דקות תמימות (המון זמן במהדורת חדשות אמריקאית). כנושא השלישי בחשיבותו במהדורת חדשות מרכזית, כשאחד מחשובי השדרנים בטלוויזיה האמריקאית הרציני שבהם, ג'ון צ'נסלור, שהגיש את השידור מירושלים, מציג את העניין כי סתימת הגולל על חופש העיתונות בארץ. אחרי שידור כזה יקשה על מסבירים ישראלים להציג את ישראל כ"דמוקרטיה היחידה במזרח-התיכון".

אסור לזלזל בתהליך הזה, כפי שעשו השבוע כמה ח"כים נפוחי-חשיבות-עצמית וכמה משרי הממשלה, שביטלו במחירי-אחת את תגובת דעת-הקהל האמריקאית על מה שמחוללת ישראל בדרום-לבנון. קיימת סכנה מוחשית ביותר, שישראל

אמריקה כבר אינה מה שהיתה פעם. בכך, דומני, נוכחו רבבות הישראלים, שפשטו הקיץ לאורכה ולרוחבה של ארץ-צוהר-הברית, בפלישת התיירות הישראלית הגדולה ביותר שידעה מעצמה זו מעודה. הממדים של פלישה זו הם כימעט בלתי-נתפסים. כמי שהיה חלק ממנה (מה שמס-ביר את העדרותי הממושכת ממדור זה) הייתי עד לתגובות כמו "ואתם ממשכיכים לטעון ברצינות שאתם רק שלושה מיליון יוני?" או תגובות של אותו אמריקאי, שעשה חשבון פשוט: "הצני מיליון ישראליים יצאו השנה מחוץ לארצם. כל אחד לקח עימו לפחות שלושת אלפים דולר. יחד זה מיליארד וחצי דולר. או בשביל מה, לעזאזל, אתם צריכים סיוע אמריקאי? שבו כולכם שנה אחת בבית וזה יפתור את הבעיות הכלכליות שלכם!"

אבל אם יש תועלת לאומית, מעבר להנאה האישית, בנדידה הקייצית הגדולה על פני ארצות-הברית דווקא, היא טמונה אולי בניפוץ הרבה מיוחסים אמריקאים שיש לישראל הממוצע.

רק תוך מגע אישי בלתי-אמצעי הוא יכול ללמוד שארצות-הברית זו, שהוא דוהר על פני מרחביה, פוגש באזרחיה, קורא את עיתוניה ורואה את תוכניות הטלוויזיה שלה, אינה אותה אמריקה היקיימת בדימונה.

זו לא אותה אמריקה. ארץ השיוויון, היום שולט שם שוב האפרטהייד בכיפה. אבל לא בין שחורים ללבנים, אלא בין מעשנים ולא-מעשנים, מי שמעשן מרגיש את עצמו כנרדף או כמצרוע (ובכל זאת עולה שם צריכת הטבק משנה לשנה). זו לא אותה אמריקה שאפשר לקרוע את המרחבים שלה בדהירה במכונית, מבלי לחשוב כמה עולה הדלק, אפילו היצירה האמריקאית המקורית ביותר בתחום הגסטרונומיה, ההמבורגר, אינה מה שהיתה פעם. ההמבורגים בדראגסטור של תל-אביב הם גדולים ועסיסיים יותר מכל מה שניתן למצוא ברשת מק'דונלד.

שלוש זקות
לצוקרמן

אבד מה שהשתנה יותר מכל אצל האמריקאים בתקופה האחרונה הוא התד-מית של ישראל.

רק המגע היומיומי עם האמריקאים יכול להמחיש איך אנתנו נראים בעיניהם. התמונה אינה מחמיאה. היא שונה לחלוטין מתוצאות הסקרים, המצביעים על המשך התמיכה האמריקאית בישראל בדעת-הקהל האמריקאי, או מהקונסוס, כביכול, הי קיים בקהילה היהודית שם לגבי ההתנחלות בשטחים הכבושים.

האהדה עדיין קיימת. אבל מיום ליום חל כירסום מתמיד בתדמית הישראלית. ההשפעה המצטברת של הדיווחים השליליים על ישראל בעיתונות ובטלוויזיה, מתחילה לתת את אותותיה. בעיתונים הידועים באהדתם לישראל מופיעות קרי-קטורות אנטי-ישראליות, שאיש לא היה